MAATALOUS

Valtaosassa Lapin kunnista yksityistä palvelua taas ei ole lainkaan. Näillä alueilla eläinlääkintä on kokonaan kunnan tarjoaman hoidon varassa. **NEUVOTTELEVA VIRKAMIES SANNA HELLSTRÖM, ELINTARVIKETURVALLISUUSVIRASTO**

Palax tekee hyvää

Ylistaron Terästakomo / Palax täyttää 60 vuotta. Juhlavuoden kunniaksi järjestämme hyväntekeväisyyshuutokaupan.

Hyväntekeväisyys-huutokaupassa kaupataan erikoismallinen Palax Power 70S Golden Edition klapikone. Kaikki huutokaupasta saadut tuotot lahjoitetaan Lastenklinikan Kummit ry:lle.

OSALLISTU PALAX 60 V. hyväntekeväisyys-huutokauppaan

Kummit

Osallistu huutokauppaan:

Active pilkkoo kesän saunaklapit

PALAX ACTIVE

tarjoaa kuluttaja-käyttöön ammattilaiskoneiden ominaisuuksia kompaktissa ja helppokäyttöisessä paketissa turvallisuudesta tinkimättä.

Hinnat alkaen 3 780,- (sis. alv. 24%)
Auton perässä vedettävä malli omalla moottorilla, hinnat alkaen 5 700,- (sis. alv. 24%)

60 PALAX® 1954–2014

Palax-työkoneet Agrimarketeista kautta maan. Lisätietoja: agrimarket.fi

AGRI MARKET

Yhä harvemmalla sikatilalla huomautettavaa valvonnassa

Evira on huolissaan siitä, että samantyyppiset laiminlyönnit jatkuvat nautatiloilla vuodesta toiseen.

Yhä harvemmalla sikatilalla kohdellaan eläimiä eläinsuojelusäädösten vastaisesti. Laiminlyönnit vähenivät jo kolmatta vuotta peräkkäin, jaostopäällikkö **Taina Mikkonen** Elintarviketurvallisuusvirasto Evirasta kertoo.

Mikkonen esitteli maanantaina viime vuoden eläinsuojeluvalvontojen tuloksia.

Hänen mukaansa sika-ala on tarttunut hyvinvointiongelmiin erittäin määrätietoisesti ja tekee hyvää yhteistyötä viranomaisten kanssa.

Nautatilat sen sijaan aiheuttavat Eviralle huolta. Samantyyppiset laiminlyönnit toistuvat niillä vuodesta toiseen.

Mikkonen kertoo, että Eviran tavoitteena on järjestää nautasektorin kanssa keskustelutilaisuus siitä, mitä ongelmille voidaan tehdä.

Valtaosa valittiin riskiperusteisesti

Suunnitelmallinen eläinsuojelutarkastus tehtiin viime vuonna yhteensä 545 tuotantoeläintilalle. Laiminlyöntejä havaittiin vajaalla kolmanneksella. Se on hiukan enemmän kuin 2012.

Neljännes valvottavista tiloista valittiin tarkastuksen kohteeksi satunnaisotannalla ja loput riskiperusteisesti.

Tarkastuksen kohteeksi voi joutua esimerkiksi aiemmin havaittujen ongelmien takia. Myös eläinten merkintään ja rekisteröintiin liittyvät ongelmat voivat johtaa valvontaan, sillä ne saattavat kieliä tuottajan uupumisesta.

Mikkosen mukaan Eviran tietojärjestelmä ei nykyisellään taivu kertomaan, millaisia eroja on satunnaisotannalla ja riskiperusteisesti valittujen ryhmien välillä.

Broileritilat rottuvat tilastosta

Lähes puolella suunnitelmallisessa valvonnassa tarkastetuista 132 broileritilasta esiintyi epäkohtia.

Eniten ongelmia liittyi valaistukseen. Osa kasvattajista pitää säädösten valaistusmääräyksiä eläinten kannalta sopimattomina, joten niitä ei aina edes pyritä noudattamaan.

Osalla broileritiloista pehku ei ollut riittävän kuiva ja kuohkea, osalla kasvatustiheys ylittyi.

Osa puutteista liittyi niin broileri- kuin muillakin tiloilla kirjanpitoon, mikä ei vaikuta eläinten hyvinvointiin.

Nautatiloilla puutteet lisääntyivät

Tarkastetuista 244 nautatilasta laiminlyöntejä havaittiin 27 prosentilla, kun osuus edellisvuonna oli 22.

Tavallisimmat ongelmat liittyivät vasikoiden tilanahtauteen ja tilojen likaisuuteen. Aikuiset naudat eivät aina pääse laitumelle tai jaloittelemaan silloin kun pitäisi.

Tiloilla on myös turvallisuusongelmia, kuten kuoppia lattiassa tai vaarallisia karsinarakenteita.

Mikkonen pitää yllättävänä, että sorkkahoitoakin laiminlyödään joillakin tiloilla.

Yhdellä nautatilalla käynnistettiin kiireelliset toimenpiteet eläinten hyvinvoinnin turvaamiseksi.

Sikatiloilla mennään parempaan päin

Viidesosalla tarkastetuista sikatiloista havaittiin eläinsuojelusäädösten vastaista menettelyä.

Lammastiloilla laiminlyöntien osuus laski 17 prosenttiin.

Mikkosen mukaan kaksi lammastilaa kattoi valtaosan havaituista laiminlyönneistä. Ne eivät olleet mitään harrastajatiloja vaan melko suuria yksiköitä.

Turkistiloilla virikemateriaalin puutetta

Turkiseläimillä havaittujen laiminlyöntien määrä laski selvästi vuodesta 2012. Mikkosen mukaan se oli silti suhteellisen korkea, 33 prosenttia.

Hän kuvaa pureskelu- ja virikemateriaalin puutetta turkistarhojen kesto-ongelmaksi.

Lisäksi epäilyyn perustuvia tarkastuksia

Suunnitelmallisten eläinsuojelutarkastusten lisäksi tehdään epäilyyn perustuvia tarkastuksia. Niihin saattaa johtaa esimerkiksi naapurin vihje tai teurastamolta tullut tieto.

Viime vuonna tällaisia käyntejä tehtiin lähes 5 000. Niiden kohteena ovat maatilojen lisäksi lemmikkieläinten pitopaikat.

Lemmikkieläinkohteista 26 prosenttia sai kiellon tai määräyksen.

Osuus on hiukan aiempia vuosia alhaisempi.

Tuotantoeläinten pitopaikoista 42 prosenttia sai kieltoja tai määräyksiä. Kiireellisiin toimenpiteisiin päädyttiin neljässä prosentissa kohteista.

Kiireellisissä toimenpiteissä eläimille esimerkiksi annetaan rehua ja vettä. Eläimiä joudutaan joskus myös lopettamaan.

Epäilyyn perustuvat eläinsuojelutarkastukset ovat lisääntyneet viime vuosina, kun kuntiin on palkattu valvontaan keskittyviä virkaeläinlääkäreitä.

SATU LEHTONEN

Eläinsuojeluvalvonnan eri tyypit

- **Epäilyyn perustuvat tarkastukset**
- **Selvitykset ja tutkimukset**
  - otantaan perustuvat tarkastukset
  - eläinkuljetustarkastukset
  - projektit
- **Ilman epäilyä tarkastettavat kohteet**
  - luvan- ja ilmoituksenvarainen toiminta
  - eläinkuljetukset
  - teurastamon eläinten pitopaikat
- **Täydentävien ehtojen tarkastukset**

Lähde: Evira

KAHDELLA ruiskutuksella rapsikuoriaiset kuriin!

NYT Avaunt® on rekisteröity rypsille ja rapsille!

Pyretroidivalmisteiden resistenssiongelma on todellinen Suomen rypsi- ja rapsipelloilla.

Kestävät rapsikuoriaiskannat torjuva **Avaunt®150 EC** on nyt rekisteröity rypsille ja rapsille rapsikuoriaisen, perhostoukan (mm. kaalikoi) torjuntaan, uusi tehoaine Indoksakarbi, tehoaa myös rapsikärsäkkääseen!

1 Avaunt® 150 EC

Ensimmäinen ruiskutus aikaisessa nuppuvaiheessa Avaunt®150 EC..170 ml/ha

Torjuntakynnys 0,5-1 kuoriaista, aikaisessa nuppuvaiheessa.

2 Mospilan SG

Toinen ruiskutus noin viikon kuluttua Mospilan .....150 g/ha

Torjuntakynnys 2-3 kuoriaista, myöhäisessä nuppuvaiheessa.

Taustakuva: Kati Mattila, Mtt

Avaunt®150 EC ja **Mospilan** -ruiskutuksien vaikutus alkaa välittömästi. Nuppujen tuhoaminen loppuu, vaikka kuoriaiset jatkavatkin liikkumista kasvustossa vielä muutamia päiviä. Molempia valmisteita saa käyttää myös pohjavesialueilla.

farmit.net
Berner Oy, kasvinsuojeluneuvonta puh. 020 791 4040
Varmista kasvinsuojeluaineen turvallinen käyttö.
Lue aina pakkausmerkinnät ja tuotetiedot ennen käyttöä.

Kasvit.fi BERNER

Eläinkuljetusongelmat vähenivät

384 kuljetusta tarkastettiin

Viime vuonna joka viidennessä tarkastetussa eläinkuljetuksessa havaittiin jotakin säännösten vastaista.

Elintarviketurvallisuusvirasto Eviran mukaan yli puolet puutteista koski asiakirjoja eli ei sinällään liittynyt eläinten hyvinvointiin.

Sekä eläinten kuljetuskuntoisuus että ajoneuvojen kunto paranivat viime vuosista.

Kaikkiaan tarkastettiin 384 kaupallista eläinkuljetusta.

Eniten epäkohtia asiakirjoissa ja pätevyydessä

Eniten yksittäisiä epäkohtia todettiin kuljetusasiakirjoihin, kuljettajan pätevyystodistuksiin ja eläinkuljettajalupiin liittyvissä asioissa.

Toiseksi yleisimpiä olivat puutteet eläinten erottelussa ja kytkemisessä.

Kolmanneksi nousivat puutteet pitkien kuljetusten lisävaatimusten noudattamisessa.

SATU LEHTONEN

Kuntien eläinlääkäripula helpottunut

Kunnat saavat eläinlääkäreitä palkkalistoilleen aiempaa helpommin. Myös sijaisia on ollut saatavilla, Eviran kokoamista tiedoista käy ilmi.

Eläinlääkäripula on ollut esillä vuosia. Tilanne on nyt parantunut, kun eläinlääkäreitä on aiempaa enemmän, neuvotteleva virkamies **Sanna Hellström** Elintarviketurvallisuusvirasto Evirasta kertoo.

Kunnilla on velvollisuus järjestää tuotantoeläinten eläinlääkäripalvelut.

Kunnan pitää järjestää perushoitoa myös lemmikeille, mikäli sen alueella ei ole yksityistä palvelua. Kiireellinen eläinlääkäriapu on järjestettävä kaikille kotieläimille.

Suurin osa kuntien eläinlääkäripalveluista on peruspalvelua, johon kuuluvat perustutkimukset ja tavanomaiset hoitotoimenpiteet sekä ennaltaehkäisevä terveydenhoito.

Kunnat voivat järjestää eläinlääkäripalvelut itse tai ostaa ne yksityiseltä tuottajalta. Kolmannes kunnista hankkii ostopalveluja, tyypillisesti pieneläinlääkintää tai pieneläinten päivystystä.

Yksityisessä palveluntarjonnassa on vaihtelua alueittain.

”Kaikissa Etelä-Suomen kunnissa on saatavilla yksityistä palvelua ja puolessa kunnista sitä on paljon. Valtaosassa Lapin kunnista yksityistä palvelua taas ei ole lainkaan. Näillä alueilla eläinlääkintä on kokonaan kunnan tarjoaman hoidon varassa”, Hellström kertoo.

Eläinsuojelu- ja eläintautivalvontaan keskittyviä kunnan valvontaeläinlääkärien virkoja on 61. Tällä hetkellä niistä on täyttämättä yhdeksän.

Tilanne on vuotta 2013 parempi. Silloin virkoja oli 58 ja niistä 15 täyttämättä.

”Näyttää siltä, että valvontaeläinlääkärien virat saadaan täytettyä”, Hellström sanoo.

SATU LEHTONEN

Fenixiä saa käyttää etiketin ohjeiden mukaan

Fenix-kasvinsuojeluaineen varoajoissa voi Tukesin mukaan noudattaa pakkauksessa olevan etiketin ohjeita, vaikka periaatteessa viljelijän pitää toimia kasvinsuojeluainerekisterissä mainittujen aikojen perusteella.

”Jos tukivalvonnan yhteydessä huomataan, että käyttöohjeisiin on tullut viljelyn kannalta merkittäviä muutoksia, siitä huomautetaan ja viljelijälle toimitetaan voimassa olevat ohjeet”, sanoo ylitarkastaja **Liisa Hirvonen** Tukesista.

”Emme velvoita seuraamaan nettiä. Tiedämme hyvin, ettei se ole kaikille mahdollista.”

Linjaus on tarpeen. Fenixin uudelleenrekisteröinti muutti varoaikoja, mutta viljelijöillä ja maatalouskaupoilla on hankittuna ainetta, joiden pakkauksen etiketeissä on vanhat tiedot.

Uusissa etiketeissä ja Tukesin ylläpitämässä kasvinsuojeluainerekisterissä Fenixin varoaika on määritelty vuorokausina viljelykasveittain.

Vanhojen Fenix-pakkauksissa puolestaan kerrotaan viljelykasveittain, milloin on kasvinsuojeluaineen oikea ruiskutusaika.

Porkkanan varoaika 70 vuorokautta

Uusien ohjeiden mukaan esimerkiksi porkkanalle varoaika on 70 vuorokautta.

Vanhoissa etiketeissä todetaan, että ensimmäinen käsittely tehdään ennen viljelykasvin taimettumista ja toinen, kun porkkanassa on kaksi kasvulehteä.

Tukes voi määritellä siirtymäajan, jonka jälkeen jonkin aineen käytössä pitää noudattaa ainoastaan kasvinsuojeluainerekisterissä mainittuja varoaikoja.

Fenixiä koskien ei siirtymäajasta ole tehty ole päätöksiä, mutta asiasta on Hirvosen mukaan keskusteltu.

”Useissa maissa siirtymäaika on kaksi kasvukautta”, hän sanoo.

Bernerin markkinoimaa Fenixiä käytetään uuden etiketin mukaan peruna-, porkkana-, palsternakka-, herne-, härkäpapu, istukassipuli-, tilli-, persilja-, kumina-, korianteri- ja auringonkukkaviljelyksiltä sekä lepotilassa olevien havupuiden taimien koulinta-aloilta metsätaimitarhoilla.

MAIJA ALA-SIURUA

Lisää kasveja sai Centium-hyväksynnän

Tukes on hyväksynyt Centiumin käytön rikkakasvien torjuntaan mukula- ja lehtisellerillä, palsternakalla, parsalla ja pinaatilla.

Tätä ennen käyttö oli hyväksytty rikkakasvien torjuntaan herneellä, porkkanalla, lantulla, nauriilla ja Brassica kasvien siemenviljelyksillä.

Ainetta saa käyttää ennen viljelykasvin taimettumista. Luvan mukaan kuka tahansa voi ammattimaisessa viljelyssä käyttää ainetta ohjeita noudattaen.

MT